

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Barabás Péter ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Maschefszy Etele ügyvéd által képviselt alperes ellen vételár megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2008. december 11. napján kelt 10.G.40.476/2005/35. számú ítélete ellen az alperes részéről 36. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A Fővárosi Ítéltábla kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 180.000 (egyszáznyolcvanezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes 1999 decembere és 2002 decembere között több alkalommal ... típusú, PVC alapú épülethomlokzati rendszert vásárolt, melyről a felperes számlákat állított ki, az utolsó két szállításról az alábbiakat; 3576/2002. sorszámu, 2002. szeptember 4-i esedékességű, 618.750 forint vételárról, 5628/2002. sorszámu, 2003. január 15-i esedékességű, 6.637.688 forint vételárról.

A peres felek 2003. március 5-én megállapodtak abban, hogy az alperes a tartozását folyamatos árbevételeinek függvényében részletekben fogja teljesíteni a felperes felé, az utolsó részlet 2003. december 31-ig esedékes, és addig rendezi az összes felmerült kamatterhet. Az okiratra az alperes rávezette, hogy a kamatterhet a beépítési kockázat átvállalása miatt kéri elhagyni.

Az alperes a 7.256.438 forint vételártartozásból 70.500 forintot fizetett meg, melyet a felperes a 3576/2002. sorszámu, 618.750 forint összegű számla részbeni teljesítésére számolta el, és a fennmaradó 548.250 forint, valamint 6.637.688 forint tartozás és járuléki megfizetése iránt fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő 2004. december 18-án; a fizetési meghagyás kézbesíthetlensége okán az eljárás perré alakult.

A felperes a keresetében a Ptk. 242. §-a, 300. § (1) bekezdése és 301. §-a alapján kérte az alperest kötelezni 7.185.938 forint vételártartozás, abból 548.250 után 2002. szeptember 5-től, 6.637.688 forint után 2003. január 16-tól a kifizetés napjáig járó, a mindenkor törvényes késedelmi kamat megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy a peres felek között éveken át folyamatos szerződéses jogviszony állt fenn ... típusú, PVC alapú, ún. „siding” épülethomlokzati rendszer szállítására. Az alperes a többszöri felperesi szolgáltatás kapcsán kifogást nem emelt, a teljesítést fenntartás nélkül elfogadta, a keresetben megjelölt két számlában szereplő vételár megfizetési kötelezettségét jogos ok nélkül tagadta meg. Hivatkozott arra is, hogy a 2003. március 5-én kelt okiratban foglaltak tartozás elismerésnek minősülnek, az abban foglalt teljesítési határidőt az alperes elmulasztotta.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Beszámítási kifogást terjesztett elő, hivatkozva arra, a felperes azzal, hogy a szolgáltatott termékkel együtt nem adta át a 39/1997. (XII. 19.) KTM-IKIM rendelet 5. §-a szerinti megfelelésig igazolást, a Ptk. 305. § (1) bekezdése szerint hibásan teljesített. Többször kérte a megfelelésig igazolás átadását, ezzel a felperesi szolgáltatás Ptk. 306. § (1) bekezdése szerinti kijavítását kérte, melynek megtörténteig a Ptk. 306. § (4) bekezdése szerint a vételár visszatartására jogosult volt. Tekintve, hogy a megfelelésig igazolás átadására a felperes részéről nem került sor, a Ptk. 306. § (1) bekezdés b) pontja szerint a kijavítást nem vállalta, így a vételár teljes összegét kitevő, 0 forintba történő árleszállításra támasztott igényt. A megfelelésig igazolás szükségessége alátámasztására az Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Kht. 2006. január 31-i állásfoglalását, annak bizonyítására, hogy az igazolás hiányában a termék forgalomba nem hozható, így műszaki forgalmi értéke nincsen, 2007. március 27-i állásfoglalását csatolta.

A felperes jogalap hiányában a beszámítási kifogás elutasítását kérte. Vitatta hibás teljesítését, arra hivatkozva, nem vállalta a megfelelésig igazolás szolgáltatását, utóbbi nem fizikai jellemzője a terméknek, emellett a felperes a terméket nem hozta forgalomba, csak adásvétel keretében, kizárólag az alperesnek értékesítette. Másodlagosan hivatkozott arra is, hogy az alperes a Ptk. 283. § (1) bekezdése szerint a teljesítést követő legrövidebb időn belül köteles volt meggyőződni a szolgáltatás megfeleléséről, éveken át átvette a terméket, annak hiányát nem jelezte, így a felperes szavatossági felelősségét kizárja az, hogy az alperes a hiba ismeretében szerződött (Ptk. 305/A. § (1) bekezdés), illetőleg utóbb szavatossági igényt a Ptk. 316. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel sem támaszthat.

Az elsőfokú bíróság 2008. december 11. napján kelt 10.G.40.476/2005/35. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 7.185.938 forintot, ebből 548.250 forint után 2002. szeptember 5-től, 6.637.688 forint után 2003. január 16. napjától kezdődően a kifizetés napjáig járó, az évi költségvetési törvényben meghatározott mértékű kamatát azzal, hogy a késedelem 2005. január 1. napját követő időtartamra a késedelmi kamat mértéke a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összege, kötelezte továbbá 781.200 forint perköltség megfizetésére. Ítélete indokolásában megállapította, hogy a peres felek között a Ptk. 379. § (1) bekezdése szerinti szállítási szerződések jöttek létre, melyeket a felperes a Ptk. 305. § (1) bekezdése szerint hibásan teljesített; a dolog a teljesítéskor nem felelt meg az 1997. évi LXXVIII. tv. (Étv.) 41. § (1) bekezdésében és a 39/1997. (XII. 19.) KTM-IKIM rendelet 3. § 6. pontjában foglaltaknak, ezen jogszabályokban előírt megfeleléség igazolással ugyanis a termék nem rendelkezett. Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás eredménye alapján arra vont következtetést, a felperes a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint nem bizonyította, hogy az alperes a hiba ismeretében kötötte meg a szerződéseket, nem nyert igazolást, hogy a szolgáltatáskor ismerte az áru hibáját. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a vételár megfizetése alól az alperes csak akkor mentesülhet, ha a szerződéstől eláll, és ennek folytán a szerződésük megszűnik. Az alperes a szerződéstől nem kívánt elállni, és a termék visszaszállítását nem kérte, a vételár 100 %-ának megfelelő mértékben vételár-leszállítást kért, azonban azt, hogy a beszámítási kifogásban megjelölt mértékű árleszállításra lenne jogosult, a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint nem bizonyította. Az ÉMI Kht. állásfoglalása ugyanis a fél előadása, a Pp. 177. §-a szerinti szakvéleménynek nem minősül, mivel a hibával arányos mértékű árleszállítást az alperes nem bizonyította, jogos ok nélkül tagadta meg a vételár kiegyenlítését, a felperes jogszerűen támasztott igényt a vételártartozás megfizetésére.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen annak megváltoztatását, beszámítási kifogásának történő helytadással a kereset elutasítását, másodlagosan a hatályon kívül helyezését kérte. A fellebbezés szerint helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes hibásan teljesített, az árleszállítás mértéke körébeni bizonyítási terhet azonban tévesen telepítette, illetőleg a rendelkezésre álló bizonyítékokat tévesen értékelte. Álláspontja szerint, mivel bizonyítást nyert az, hogy a felperes által szolgáltatott termék nem rendelkezett a jogszabályban előírt megfeleléség igazolással, melynek hiányában forgalomképtelen, ez igazolja az árleszállítás 100 %-os mértékét, ennek vitatása esetén a bizonyítási teher a felperesen van. Az ÉMI Kht. 2006. március 27-én kelt nyilatkozata egyértelműen alkalmas annak a bizonyítására, hogy a terméknek műszaki forgalmi értéke nincsen, azaz az értéke 0 forint. Az ÉMI Kht. a peres felektől teljesen független, állami tulajdonban álló társaság, a tevékenységét a 3/2003. (I. 25.) BM-GKM-KvVM rendelet alapján végzi, és főtevékenysége többek között a megfeleléség tanúsítása, utalt arra is, hogy a nyilatkozatot aláíró ... igazságügyi szakértő is. Az a körülmény, hogy az alperes megkeresése alapján került sor nyilatkozattételére, nem eredményez elfogultságot, egyértelműen igazolja, hogy megfeleléség igazolás nélkül a termék értékkel nem bír, fogalomba nem

hozható, Magyarországon be nem építhető, a nyilatkozatban foglaltakat egyébként a felperes nem tette vitássá, illetőleg az ellenkezőjét nem bizonyította. Az ÉMI Kht. nyilatkozatának mellőzése a Pp. 3. § (5) bekezdésében foglaltakba ütközik, hivatkozott továbbá a BH 2007. évi 192. számon közzétett eseti döntésre, amely szerint a magánszakvélemény is olyan szakmai álláspont, amelyet a bizonyítékok körében értékelni kell. Utalt arra, hogy a fentiek okán nem tartotta indokoltnak a perben igazságügyi szakértő kirendelését indítványozni, sérelmezte, hogy az általa indítványozott ... és ... tanúkénti meghallgatására nem került sor.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte, fenntartva a beszámítási kifogás ellen előterjesztett, 2008. április 8-i beadványában foglaltakat; azaz vitatta a hibás teljesítését, másodlagosan hivatkozott a hiba alperes általi ismeretére is.

Az alperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, és érdemben helytálló a kereset megalapozottságára, az alperesi beszámítási kifogás alogtalanságára levont jogi következtetése is az alábbi, részben eltérő indokok szerint.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a peres felek között a Ptk. 379. § (1) bekezdése szerinti szállítási szerződések jöttek létre, melyek alapján a felperes szállítóként a termék átadására, az alperes megrendelőként annak átvételére és az ára megfizetésére volt köteles.

Osztotta a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság jogi álláspontját a felperes hibás teljesítésére is.

A helytállóan felhívott, a vitás jogügylet keletkezésének időpontjában hatályos 39/1997. (XII. 19.) KTM-ÍKIM együttes rendelet 3. § 6. pontja szerinti megfeleltetés igazolás hiányát az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg; a szerződések tárgyát képező termék a 3. § 1. pont szerint építési célúnak, a felperes a 3. § 2. pont szerint a termék szállítójának, az alperes a 3. § 3. pont szerint a termék felhasználójának minősült, a felperest a 4. § (2) bekezdése szerint terhelte a terméknek a felhasználás szempontjából lényeges tulajdonságai megfeleltetésének az igazolása. Ezen kötelezettsége a termék átadásához szükséges adatközlés körébe tartozott, elmulasztása a Ptk. 305. § (1) bekezdése szerint hibás teljesítést eredményezett, mindezt alaptalan a felperes hibás teljesítés hiányára alapított védekezése.

Ugyanakkor helytállóan hivatkozott a felperes a szavatossági igényrel szemben előterjesztett védekezésében - melyet a fellebbezési ellenkérelmében változtatlanul fenntartott - arra, hogy az alperest a Ptk. 283. § (1) bekezdése alapján a teljesítés mielőbbi megfeleltetésének a vizsgálata terhelte, emellett utal a Fővárosi Ítéltábla arra, hogy a Ptk. 383. §-a a szállítási jogviszonyban a megrendelő terhére

kifejezetten minőségvizsgálatot ír elő; a Ptk. 383. § (3) bekezdése szerint a megrendelő a minőségi vizsgálatot haladéktalanul, de legkésőbb az átvételtől számított nyolc nap alatt megkezdeni, és azt a megvizsgáláshoz szükséges idő alatt folyamatosan elvégezni tartozik.

A Cg. ... cégjegyzékszámom bejegyzett alperes cégadatai szerint a társaság főtevékenysége - többek között - épület építés, így építőipari szakcéggént nyilvánvalóan tisztában kellett lennie a minőségvizsgálat során azzal, hogy a felperesnek jogszabályi kötelezettsége a perbeli termékre vonatkozó megfelelés igazolás átadása, azt, hogy ezzel a körülménnyel, az okirat jelentőségével az alperes maga is tisztában volt, bizonyítja ... alperesi ügyvezető 2007. február 15-i tárgyaláson tett tanúvallomása, melyben azt is előadta, hogy feltételezte az igazolás meglétét.

A perben nem nyert bizonyítást, hogy az alperes a fentiek szerint a minőségvizsgálat során jelezte volna a megfelelés igazolás hiányát, emiatt kifogásolta volna a felperesi teljesítést vagy e körben jogfenntartó nyilatkozatot tett volna, a hibás teljesítésre a 2003. március 5-i megállapodásukban sem utalt.

Az sem nyert bizonyítást, hogy a felperes esetlegesen megtévesztette volna az igazolás vonatkozásában az alperest; ... felperesi ügyvezető 2007. február 15-i tanúvallomása szerint a felperes nem tudott az igazolás szükségességéről, annak hiányát felé az alperes is csak 2004-ben kifogásolta először.

A rendelkezésre álló adatok alapján az állapítható meg kétségmentesen, hogy az alperes árleszállításra vonatkozó szavatossági igényt bizonyítottan csak a perben - legkorábban - a 2005. december 6-án kelt, az elsőfokú bírósághoz 2005. december 9-én 7. sorszám alatt beérkezett előkészítő iratában támasztott.

A fentiekben túlmenően utal a Fővárosi Ítéltábla arra is, hogy az alperes a perbeli vitás megrendeléseket megelőzően ugyanezen termék szállítására 1999 decemberétől kezdődően többször kötött szerződést a felperessel, melyek alapján kölcsönösen teljesítettek, ezen teljesedésbe ment jogügyletek során sem merült fel kifogásként a megfelelés igazolás hiánya.

Mindezekre figyelemmel arra vonható egyértelmű következtetés, hogy az alperes a felperes szerződésszegéséről tudva fogadta el a teljesítést, és mivel jogfenntartó nyilatkozatot nem tett, a Ptk. 316. § (1) bekezdése szerint a szerződésszegésre alapítottan igényt utóbb nem támaszthat.

A felperes által ugyancsak felhívott Ptk. 305/A. § (1) bekezdése vonatkozásában rámutat a Fővárosi Ítéltábla arra, hogy ezen jogszabályi rendelkezés 2003. július 1-től hatályos, így jelen jogvitában nem alkalmazható, a 2003. július 1-je után kötött szerződésekre irányadó.

Az alperesi igényérvényesítés kizártsága okán az elsőfokú bíróság szükségtelenül foglalt állást abban, hogy az alperes által becsatolt, ÉMI Kht. által adott nyilatkozatok mennyiben bizonyították az igényelt árleszállítás mértékét.

Ettől függetlenül - a fellebbezésben foglaltakra is figyelemmel - megjegyzi a Fővárosi Ítéltábla, az elsőfokú bíróság helytállóan vont következtetést arra, hogy az alperes a beszámítási kifogása összegét sem bizonyította.

Az alaptalan beszámítási kifogással fellépő, a teljesítést jogosulatlanul megtagadó alperest a keresettel érvényesített - egyéb okból vitássá nem tett összegű - vételártartozás Pp. 379. § (1) bekezdése szerinti megfizetésére az elsőfokú bíróság helytállóan kötelezte.

Tekintettel arra, hogy a fellebbezésben előadottak eltérő tényállás megállapítására, illetve érdemben eltérő jogi következtetés levonására nem adtak alapot, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a fent kifejtettek szerint részben eltérő indokolással - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperes jogorvoslati perköltsége megfizetésére, amely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével megállapított, általános forgalmi adót is tartalmazó jogi képviseleti munkadíjból áll.

Budapest, 2009. június 23.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s. k.,
előadó bíró

Dr. Rédei Anna s. k.,
bíró